

NOORTELEHT

REEDE, 07.01.2022. NR 1 (20)

NOORTELEHT ILMUB KEILA LEHE VAHEL IGA KUU ESIMESEL REEDEL

lk 2

ARVAMUS:
Kuidas ruttu korda
saada oma
hinded

lk 3

Noorteleht saab
kaheaastaseks

lk 3

Pühadejärgne
intervjuu
jõuluvana
Albertiga

lk 4

Suur
aastahoroskoop

Keila õpilasfirma STROOPS toob Hollandi maitsed Eestisse

Keila Kooli õpilasfirma STROOPS valmistab maitsvaid Hollandi siirupivahvleid. Suussulavalt siirupise täidisega vahvlid on kastetud erinevate šokolaadide sisse ning kaunistatud pähklite, vaarikate või M&Msidega. Meeskonna moodustavad tegasusad gümnaasistid Richard Nurmela, Mia Riin Kadastik, Helis Laasma, Anne-Mari Kohava ning Mia-Meribel Remma (pildil). ÕF STROOPSi võib leida erinevatelt laadelt ning peagi avaneb võimalus tellida vahvleid ka nende kodulehelt. Rohkem infot õpilasfirma tegemiste kohta leiab Instagramist @ofstroops ja Facebookist ÕF Stroops.

Liisa-Lotte Hein

Kas õpilasfirma idee oli ammune unistus või pigem impulsiivne otsus?

Me kõik unistasime õpilasfirma loomisest, aga igapäev oli sellest erinev nägemus. Septembri alguses jõudsime ühisele kokkuleppele, mida võiks tootma hakata ja firma saigi alguse.

Kust tuli mõte teha käsi- töövahvleid? Kas olete ise ka magusasõbrad?

Saime kõik kokku ning *brainstormisime*. Idee tuli Richardil öösel. Oleme kõik pigem soolase armastajad, aga Hollandi vahvlid on teine teema. Kaks meist olid käinud Keila Kooli õpilasvahetusega Hollandis, seal neid maitseda saanud ja kojugi külakostiks toonud. Need on väga erilised ja maitsvad. Meie lasime sinna omalt poolt šokolaadi ning muude lisanditega kaunistuse.

Mis tööülesanne kellelgi
on ja kuidas hindaksite

oma meeskonnatööd?

Richard on meie firmajuht, kes on ideede genereerija ja suurte mõtete mõtleja. Samuti suhtleb ta laadakorraldajatega ja tegeleb müügi võimaluste otsimisega.

Mia Riin hoiab meie finantsjuhi ja firmajuhi asetäitjana meie rahasjadel ja dokumentidel silma peal ning teeb keerulisi arvutusi.

Helis on tootmis- ja tootearendusjuht, kes vastutab meie vahvlite valmistamise ja nende täiustamise eest. Tema koduköögis toimusid kuude kaupa tootekatse-

tused, et leida just see täpselt õige retsept ja maitse.

Anne-Mari on kommunikatsiooni- ja turundusjuht, kelle hallata on meie Instagrami ja Facebooki leheküljed. Ta hoolitseb selle eest, et meie toode jõuaks võimalikult paljude magusasõpradeni.

Mia-Meribel on logistikajuht, kes tellib meile uued toorained ning hoolitseb selle eest, et meie valmistooted jõuaks tarbijani.

Oleme koos väga hästi toimiv meeskond. Pingutame ühise eesmärgi nimel ja toetame teineteist

raskustes. Loomulikult on ette tulnud mõningaid probleeme ja mõõdarääkimisi, aga sellised arusaamatused lahenevad enamasti väga kiiresti. Tuleme üksteisele vastu ning meie omavaheline mõistmine on hea.

Kas on ette tulnud ka hetki, mil olete mõelnud, et annate alla?

Ikka on olnud raskeid hetki, sest tegeleme õpiasfirmaga ju kooli, õppimise, hobide ja muude tegemiste kõrvalt. See on aeganõudev ja väsitav, kuid me pole allaandjad!

Missugust nõu annaksite neile, kes soovivad alustada oma ettevõtet?

Soovitame julgelt peale hakata. Kindlasti tuleb ette raskeid olukordi, millele lahendust justkui ei leia, aga õnneks on toetamas ka juhendajad, kes aitavad oma oskuste ja kogemustega kõik probleemid lahendada. Aega tuleb õppida paremini planeerima. Tuleb üksteisele toetuda ja mitte alla anda, vaid kogu aeg edasi minna. Suhtlemisoskus peab olema samuti hea, et meeskonnatöö sujuks.

Loo autorgi on maitsnud STROOPSi käsitöövahvleid. Siirupivahvlid töid kaasa mälestusi reisist Hollandisse ning ületasid magusaarmastaja ootused. Edu ja kordaminekuid ÕF STROOPSi!

ARVAMUS

Kriselda Kisel

Kuidas ruttu korda saada oma hinded

Kätte on jõudnud aasta kõige pimedam aeg. Jõulud on läbi, uus aasta vastu võetud ning novembris alanud sügis-masendus kipub talve sisse imbuma. D-vitamiini puudus ja täielik motivatsiooni langus on andnud korraliku löögi hinnetele ja vaimsele tervisele. Kuid mida teha, et saada taas kooliga/tööga joone peale?

Esiteks tuleks ilmselt üles otsida oma motivatsioon. Ehk peitis ta ennast voodi alla? Võibolla ronis kapi otsa? Äkki varjab ennast koos jõuluehetega pööringul? On aeg hakata otsima. Kooli kõrvalt tuleks tegeleda hobidega, mis sulle meeldivad, mis sinus eufooriat tekitavad. Ära ei tasu unustada ka oma sõpru, nad on alati olemas, kui neid vaja on. Ole sina neile ka!

Kui motivatsiooniga on aga pahasti ning tundub, et igasugune tegemise himu on täielikult kadunud, tuleb leida endas distsipliin. Osta endale märkmik, kasuta märkmepabereid või arvuti kalendrit. Pane kõik, mis on tarvis ära teha, endale kirja ja hakka otsast minema. Ära ennast üle tööta! Pane õppimise või töötamise vahepeale äratused, et saaksid sirutada, midagi süüa, peatäie nutta ja siis taas töösse sukelduda.

Üllataval kombel olen vanuse kasvamisega aru saanud, et õpetajad on ka inimesed. Lisaks sellele, on nad üldjuhul alati sinu poolel ja tahavad, et saaksid oma hinded järje peale.

Konsulterite ka oma õpetajatega. Üllataval kombel olen vanuse kasvamisega aru saanud, et õpetajad on ka inimesed. Lisaks sellele, on nad üldjuhul alati sinu poolel ja tahavad, et saaksid oma hinded järje peale. Räägi kirjanduse õpetajale, kui raamatut läbi ei jõua, küsi bioloogia kontrollitöö tegemiseks pikendust ja sa näed, kuidas stress langeb, õppimisaeg suureneb ja võibolla sõidab motivatsiooni järgmise lennuga koju tagasi.

Veeda aega lähedastega. Vahepeal on tunne, et enam ei jaks, kõik on mõtetu ja tahaks lihtsalt koolist välja kukkuda, töölt lahkuda. Esimese laksuga soovitaksin psühholoogi. Aga kui sa oled juba täisealine ja perearstile helistamine sind täielikult endast välja viib, ...leia hea sõber. Selleks võib olla mõni sõbranna, boyfriend/girlfriend, ema, koer või aknalaua kaks aastat tagasi ära kuivanud kaktus. Sinu jaoks lähedased inimesed on sulle alati toeks. Inimesed vajavad inimesi: sõber saab sinu murega samastuda, ema aitab probleemile lahenduse leida, koer vaatab sind lolli näoga, aga tema paitamine on ka miskit väärt.

PS: Kui sa tõesti valisid suhtlemiseks kaktuse, soovitan siiski perearsti poole pöörduda.

Kool ja töö suudavad meid vahepeal endast täiesti välja viia. Kuid oluline on kõige kõrval jääda optimistiks, ... äärmisel juhul pessimistlikuks optimistiks. Kui miski muu ei aita, siis tea, et teisel eestlasel läheb alati halvemini, nüüd hakkab jälle ainult valgema minema ja suvevaheajani on jäänud kõigest viis kuud, 2 nädalat ja 2 päeva ehk 23 nädalat ehk 167 päeva ehk 4008 tundi. Seniks pea vastu!

Saada Noortelehele oma arvamust: keila.noorteleht@gmail.com

Välkprojektikonkurss „Tulevik on täna“

Moonika Tsilk
Emma-Mia Kübard
Mia Kaasik
Kadri Käpa

Oli üks vihmane augustikuu maleva tööpäev. Jõime just pausi ajal kuuma teed, kui Moonika rääkis meile, et on tulemas selline projekt, kus on võimalus osaleda.

Alustasime projekti ideede kokkupanemisega ja püüdsime kõik paberile panna. Tegime ka video, mille läbi saab rohkem teada meie ideest. Video tegemine oli peale koolipäeva ja see oli üllalhe. Saime kasutada kostüüme ja parukaid, olime nendega hoopis julgemad ja avatumad. Seejärel esitasime taotluse ja jäime ootele. Meil oli ühine Messengeri grupp, kus toimus omavaheline suhtlus ja kui tuli jaatav vastus, saime ka sellest seal teada.

Siis algas uuesti suhtlus töötubade läbiviijatega. Kõik meie tegevused olid algselt plaanitud koolivaheajale, kuid kahjuks pidime tegema väikesed muutused, kuna

tuli vahele haigusi ja äraütlemisi. Seega läks üks töötuba noorsootöönädalasse ja üks veel 1. detsembris ning ära jäi Biohäkkimine.

Meie projekti eesmärk oli saada juurde uusi teadmisi tervislikumate tootumisviiside kohta, süsiniku jalajälje vähendamise võimaluste, igapäeva keemia, ületarbimise ja -tootmise, ökosüsteemide jätkusuutlikkuse, taimsete toidu ja vaimse tervise kohta.

Projekti raames käisime külastamas Mondo Eesti esindust, kus saime teada Mondo tegevusest ja mängisime kaardimängu „Kliimakoal“. Teisipäev oli „Taimne teisipäev“, kus katsetasime ise taimset toitu. Samal päeval õpetas meile Marilyn Jurman ka joogat, kus õppisime hingamist ja „Päikesetervitust“.

Järgmisel päeval käis meil külas „Elamise kergusest“ Monika, kes tutvustas, milliseid keemilisi tooteid saaks looduslike toodetega asendada ja säästlikumalt tarbida. Näiteks proovisime hambapesutablette alternatiiviks ham-

bapastale. Kuulsime ka võimalustest, millega on võimalik veel pesu pesta ja kodu hooldada.

Samale päevale oli plaanitud ka „Meelerahuring ja tervist toetav toitumine“, kuid haiguse tõttu ei saanud see sel päeval toimuda, vaid toimus 1. detsembril. Meile väga, väga meeldis, kuidas meid kaasati selles töötoas kõigisse teemadesse. Ei olnud vaid üks loeng, saime kõik ka ise sõna sekka öelda. Riin tegi teema hästi arusaadavaks ja mõistetavaks ning lasi meil ka tootmisest endale plakati teha. Meelerahuring oli hea rahustus päeva lõppu, kus mõnigi jäi magama ja oli pärast üliarahul.

Neljapäeval läksime Ömma rappa matkale, kus meiega oli kaasas loodusgiid Urmas Veersalu. Algselt pidi tulema Eliko Kõiv, kuid kahjuks murdis haigus ta maha. Päev rabas oli aga väga tore. Saime teada raba ökosüsteemist, soo ja raba vahet, et turvast võib süüa, rabavett võib juua, kuid see ei võta janu ära. Seda, kuidas rabas liikuda, saime teada taime-dest. Toit, mida rabas ise tegime,

oli huvitav ja vägagi maitsev. Öues läks aga vara pimedaks ja sadas vihma, seega öues olla palju ei saanud, vaid veetsime õhtu metsaonnis. Mängisime kaardimänge ja rääkisime jutte.

Järgmisel päeval pakkisime asjad kokku ning hakkasime kõndima tagasi. Matkate oli palju lihtsam kui minnes, sest toit oli ära söödud ja kotid olid kergemad. Olime kõik rõõmsad ja ootasime natuke aega bussi. Jõudnud Keilasse, panime osa asju noortekasse ja siis läksime koju. Sellega lõppes meie koolivaheaeg. Vahepeal otsisime noortekeskusse biojätmete nõud ja kompostikasti, mis on ilusti kasutusele võetud.

23. novembril oli meil töötuba „Loodusapteek, kuidas ravimtaimedega enda vaimset tervist toetada“. Seda juhendas Mai-Liis Kivistik, kes on loodusterapeut ja joogaõpetaja. Ta rääkis meile taimedest, mis aitavad kiirelt magama jääda ja mis aitavad rahuneda. Tegime koos ka fotokollaaži meie tegemistest ja kirjutasime sellest loo.

Kokkuvõtteks saime teada toidusüsteemide jätkusuutlikkusest, ületarbimisest ja tervislikust toitumisest. Saime teada, kuidas tarbida vähem, et toitu jaguks maailmas rohkem, ja natuke vähem süüa. Seeläbi paraneb meie tervis. Saime teada, kuidas vältida emotsioonioste ja kuidas planeerida oma nädala toidukorvi. Saime ka teada, et ainult taimetoitlus võib noortele olla ohtlik, kui ei jälgi kõiki vitamiine ja energiat andvaid kaloreid.

Projekti meeskond õppis selle projektiga, kuidas paremini projekti kirjutada, inimestega koostööd teha, suhelda ja enda aega planeerida. Projektist said aega 12 noort, kes jagasid enda kogemusi ka teistele.

Tegevusi toetas Haridus- ja Teadusministeerium, Euroopa Sotsiaalfond, Haridus- ja Noorteamet ning Eesti Avatud Noortekeskuste Ühendus.

Matk ja ööbimine talvises metsas

Geter Ehrenpreis

Detsembrikuu viimastel päevadel käisid noorsootöötajad Moonika ja Geter seitsme noorega talvise matkal ja metsaonnis ööbimas. Simisalu loodusmaja juurest algas lühike matk läbi talvise raba Kollassaare matkaonni. Kuigi öues olid miinuskraadid, ei lasknud matkalised end sellest häirida – püstkojas valmistati lõunasöök, hämaruses käidi matkal ja õhtuks sättisid kõik end põrandale ühisele asemele magama. Ahi soojendas tuba ning küünlavalgel sai õhtul kaarte mängida ja juttu rääkida. Selline talvine matkakogemus oli kõigile uudne.

LEMMIKLOOM: HANI

Kadri Käpa

Melanil on juba mõnda aega kodus olnud selline huvitav koduloom nagu hani, keda paljud isegi ei oska koduloomana ette kujutada. Uurisime talt, kuidas selline huvitav mõte tuli ja kuidas sellise koduloomaga elada on.

Kuidas tuli idee võtta endale hani?

Paar-kolm aastat tagasi jooksis Kanal 2s saade "Meie pere ja muud loomad", kus Heidi Hanso kolis oma lastega Saaremaale vanasse talusse ja hakkas seda ise üles ehitama. Nende esimeseks sealseks koduloomaks oli hani Bibibi, väga armas ja sõbralik

loom, kes suhtles pererahvaga ning ronis isegi kaissu. Peamiselt temast ma inspiratsiooni saingi. Lisaks oli minu perel palju aastaid enne minu sündi olnud eriline hani Peedu, kellest olen palju lugusid kuulnud. Niigi olin plaeninud lisaks kanadele mõne uue looma võtta ja hani tundus põneva väljakutsena. Selle linnu puhul tibuna sa ei tea, kas temast saab emas- või isasloom ja isasloom puhul ei tea sa kunagi, kui kuri ta saab olema.

Mis on sinu kodulooma juures kõige lõbusam ja kõige väsitavam asi?

Kõige lõbusam oli kindlasti hanepoja ülikiire kasvamine: hommikul kooli minnes mahtus tibu kenasti puuri ära, aga õhtul koju tulles oli tal pea puuri laes kinni. Muidugi söi ta ka väikese loomakeste kohta meeletult palju, isegi öösel magas toidukarbi kõrval, et saaks parajal hetkel pimedas ampsu võtta. Titena oli ta väga innukas suhtleja, vaatas näkku, vehkis nokaga ja muudkui siutsus. Praegu tuleb tal selliseid

hellushooge pigem harva ette, kus lubab ennast sülle võtta, aga siiski on need väga armsad seigad. Muidugi, 12-kilogrammiste lindu liiga tihti sülle võtta ei jaksakski. Kõige väsitavamad ongi ta tujud. See tähendab, et kohati on ta sõbralik ja hetkega võib muutuda kurjaks. Vahel on ta väga agressiivne ja ärritub kergelt isegi tavaliste asjade peale. Näiteks toidukaunist või minu uuest riitusest. Samuti ei salli ta võõraid inimesi, siinkohal ilmneb kindlasti tema isasloomast insint oma territooriumi kaitsta.

Kuidas hane omamine on sind ennast muutnud?

Võin öelda, et mõistan nüüd kindlasti loomi paremini. Näiteks saan aru, kas hani tervitab mind oma kaugutamise või ähvardab kallale tulla. Kusjuures ta hääli väga ei erinegi, on vaja hoolikalt jälgida ta kehahoiakut ja silmavaadet. Saan ka sellest aru, et linnu rünnaku põhjuseks ei ole üldse tihti viha, pigem just hirm. Kui ta kardab kedagi, üritab ta end ja oma territooriumi kaitsta,

näidates end julgema ja tugevama, kui ta tegelikult on. Olen temaga ka kannatlikumaks muutunud: saan aru, et tema pole inimene ja ei saa asjadest aru nii, nagu mina saan, samuti ei saa ta sedasi käsklustest aru nagu näiteks koer. Õues jalutades ta kõnnib mul järele, aga kui lähen kuskilt temale võõrast teed pidi, ei tule ta enam järele ja läheb lauta tagasi. Samas, kui me pole tema jaoks piisavalt palju kõndinud, ei taha ta lauta tulla. Nõuab palju kannatlikkust, et meelitada hane tegema seda, mida sina tahad.

Mida peaks enne hane võtmist teadma?

Peab arvestama, et tibu vajab soojust, spetsiaalset toitu ja aega, et keegi temaga tegeleks. Tuleb ka meeles pidada, et ta kasvab kiiresti, ei jää alatiseks väikeseks sulepalliks ning suurena võib muutuda päris tujukaks, eriti kui ta on isaslind. Samuti vajab suur lind palju liikumisruumi, tahab õues käia ja võimalusel ka vees hullata.

SUUR AASTAHOROSKOOP

JÄÄR Armastus: armud rokikontserdil punapeasse. Sinu vana arm ei roosteta ning Amori nool tabab just sind ja sinu unenägudes hõljuvat inimest.

Raha: kõnnid pidevalt vikerkaarel, kuid lõppu ei paistagi. Ehk 2022. aasta lõpus mõistad, et kõndisid valele poole...

Soovitused: peaksid võtma kilpkonna, kuid olema ettevaatlik, kuna ta võib riitele pissida. See aasta ära parem juukseid lõika, lõikus võib minna halvasti...

SÖNN Armastus: armud iseendasse ning hakkad endaga rohkem tööd tegema. Saad aru, et armastus algab sinust enesest ega sõltu sellest, kui palju tööd sa teed.

Raha: võidad lotoga iga päev, kogu aasta on rahaõnne rohkem kui muud õnne. Nii kui kurb tuju tuleb, mine osta lotopilet.

Soovitused: see aasta peaksid tihedamini lõikama oma varbaküüsi, kuna see võib olla põhjus, miks eelmisel aastal olid kõigi su jalatsite otstes augud sees.

KAKSIKUD Armastus: leiad tõenäoliselt oma hingesugulase, ja siis järgmise, ja siis järgmise... armud iga päev uude inimesse. Kuid sinu väljavalitud armuvad ka sinusse.

Raha: proovid kätt prohveta, kuid see viib pigem raha välja nagu ka muud tegevused. Õnneks on sul palju armuke, kes hoolitsevad su materiaalse poole eest.

Soovitused: ole ettevaatlik küünalde ning džässmuusikaga. Võib juhtuda, et satud tantsides nõnda hoogu, et riulilt kukuvad kõik küünlad põrandale.

VÄHK Armastus: mõistad, et rabistasid eelmisel aastal liialt ning proovid see aasta rahulikult võtta. Ja õnn ja armastus on sinu poolel, üks hetk avastad, et eladki armastuse külluses.

Raha: teenid palju, raiskad veel rohkem.

Soovitused: peaksid lõpuks joogasse minema, et oma emotsioonid tasakaalu saada, kuna üllalilla mõte millegi tegemisest ei ole selle tegelik tegemine.

LÕVI Armastus: kirjutad endale armastuskirju ning nutad, et sind ei armastata täpselt nii, nagu sa päev enne unistasid.

Raha: avastad endas (jälle) talendi ning hakkad sellega teenima, üllatavalt hästi isegi seekord. Aga sa ei viitsi sellega kaua tegeleda.

Soovitused: ei, see, mida sa teed, ei ole hea. Su sõbrad valetavad sulle, kuna nad ei taha ära teenida su viha.

NEITSI Armastus: tunned see aasta palju vastuarmastust. Hingehaavad ei saa seekord peale soolavett, vaid Muumide pildiga plaastri.

Raha: müüd maha vana päranduse ning libistad kogu aasta selle rahaga välja. Aasta lõpus võib minna keeruliseks, kuna raha saab otsa.

Soovitused: ära vala oma viha välja teiste peale. See aasta mine poodi ja osta poksikott ning banaani kohupiimapastat.

KAALUD Armastus: tuleb ühelt poolt ja teiselt poolt ja igalt poolt. Lõpuks ei jõua kosjas käijaid ülegi lugeda ning pead end tuppa ära peitma.

Raha: nipet-näpet on ja tuleb, aga ega sa nagunii ei raatsi kulutada. Küsid sõpradelt laenu ja saad miljonäriks, kuna ei maksa kunagi tagasi.

Soovitused: avasta endas eestlane ning kuula rohkesti Vaiko Eplikku muusikat. Tee endale kingitus ja mine osta šokolaadi.

SKORPION Armastus: ärkad justkui unest ning saad aru, mida elult tahad. See aasta tahad stabiilsust ning käid teatritest kaaslast otsimas.

Raha: mõningad ebavajalikud kulutused ära jätta ja oledki rikas. Peaksid proovima investeerida, kuna investeerimise jõud on sinu poolel.

Soovitused: leia endale mõni huvitav hobi, näiteks talisuplus. Kirjuta rohkem asju üles, nõnda ei unusta sa oma vanaema sünnipäeva ära.

AMBUR Armastus: metsik loodus valitseb su ümber. Inimeste loomainstinktid käivad sul üle pea ning armastad see aasta pigem oma voodit.

Raha: võtad kiirlaenu.

Soovitused: võta endale kanad ning hakka taimetoitlaseks. Just see ongi sinu elust puudu... üks kauboi *jeehaw*.

KALJUKITS Armastus: kahtled pidevalt inimeste armastuses. Ah, tead, mõtle rohkem, et suva ja ela see aasta iseendale. Armastus tuleb, kui tuleb.

Raha: pangakontol on ilus 5-kohaline number, kuid pead end endiselt vaeseks ning sööd õhtuks kiirnuudleid.

Soovitused: ei, inimesed ei vihka sind.

VEEVALAJA Armastus: investeerid armastusse oma välimuse muutmisega. Poole aasta pealt saad aru, et see pole päris sina ning su vana arm ei roosteta kohe üldse pärast seda.

Raha: sinu taevast sajab 500-euroseid rahatähti hommikusöögi kõrvale.

Soovitused: proovi mõnda Islandi rahvusrooga ning joo palju vett, kuna eelmise aasta mürgid tuleb kehast välja saada.

KALAD Armastus: proovid õppida armastama prantsuse keeles, aga sinu eesti aktsent lahutab sind perfektsusest.

Raha: ehitate 2-eurostest müntidest endale basseini, sinna lähed su enamus raha. Saad kuulsaks ning ei pea enam kunagi raha pärast muretsema.

Soovitused: proovi see aasta mõni raamat päriselt läbi lugeda, sisukokkuvõte ei võrdu samaga...

PS! Ära võta horoskoopi liialt südamesse. Tähte(de) vaatlus leidis aset tiheda lumesaju ajal jõulude paiku, kui Jõuluvana saaniga uhkelt üle taeva lennates kogu universumi segadusse ajas.